

A decorative border of red stylized floral motifs surrounds the text. The motifs are arranged in a repeating pattern along the top, bottom, and sides of the page.

Виховний захід

на тему:

«Олімпійські ігри»

Підготував:

вчитель історії

ЗОШ I-II ст. с. Кабарівців

Соловій Н.М.

Ведучий 1. Олімпійські ігри... Скільки хвилювань для кожного спортсмена. Усесвітній огляд краси, сили, мужності людини. Випробування волі, характеру м'язів. Світ, у який везуть нелегкі дороги, а того хто ступив на цей шлях, з повагою іменують олімпійцем. За олімпійським підрахунком секунди проходить швидше, простір, який долає спортсмен, стрибаючи в довжину або висоту, це щось більше, ніж як звичні для нас сантиметри.

Ведучий 2. Сьогодні іскорка олімпійського вогню залетіла і до нас. Ми раді вас бачити на святі сили і здоров'я.

Ведучий 1. У давнину, в античний час, коли міста не жили в мирі, до славетної балади в період перемир'я, з'їжджалися елліни для випробувань у вправності і силі.

Ведучий 2. На арені чесного змагання боролися усі, співці й розвинені атлети, оратори, митці й поети.

Ведучий 1. З Стародавньої Еллади взяв приклад і новий час, віродив Олімпіади і на свято кличе нас.

Ведучий 2. Приїздять спортсменів з багатьох країн, на свято дружби й миру, щоб випробувати свої сили.

Ведучий 1. А для тих, хто в залі призером став, олімпійські медалі й олімпійський п'єдестал!

Ведучий 2. У царині фізичного виховання Стародавня Греція залишила нам багато цінного і цікавого. Терміни, що давно стали для нас звичайними – стадіон, гімнаст, атлетика, атлет, іподром – народжені Стародавньою Грецією. До фізичного виховання греки ставилися з великою увагою. У їхній системі виховання тілесне виховання вважалося одним з найважливіших.

Ведучий 1. Навіть Піфагор був не тільки знаменитим математиком, а й олімпійським чемпіоном з кулачного бою, а батько медицини Гіппократ, філософи Платон і Сократ, поети Софокл і Евріпід – володарями різних спортивних нагород, учасниками Олімпійських ігор.

Ведучий 2. У грецьких містах навіть існував такий закон: юнак отримував права громадянина тільки після складання іспиту з атлетики. Прислів'я, яким

характеризували неосвічені людину – «Він не вмів, ані писати, ані плавати» - підкреслювало значення фізичних вправ у всебічному розвитку людини.

Ведучий 1. Жоден народ у світі не усвідомлював такою мірою, як греки, необхідність у напруженні всіх сил для досягнення успіху. Змагання проводилися у формі агону, в перекладі боротьба, змагання. Будь-яка урочистість в Греції супроводжувалася святковим агонем. Розрізняли три види змагань: спортивні (гімнастичні), художні (поетичні) і кінні.

Ведучий 2. Агоністика досягла вищого розвитку в Давній Греції, коли чотири агоністичних святкування стали національними урочистостями. Це були святкування на честь Зевса в Олімпії і Немеї, потім святкування в честь Аполлона в Дельфах і на Коринфському перешийку на честь Посейдона.

Ведучий 1. Першими Олімпійськими іграми давніх греків вважають ігри 776 р. до н.е. , але змагання в Олімпії проходили ще задовго до того, як вони стали загально-грецькими святами. З 776 р. до н.е. регулярно складалися списки атлетів-переможців. Ігри проводилися кожні 4 роки. На період святкувань проголошувався священний мир (екехирія) і вчорашні вороги змагались за право називатися найсильнішими.

Ведучий 2. Екехирія була необхідною умовою для проведення Олімпіади, а урочиста присяга учасників – неодмінна умова їхньої участі у змаганнях.

Ведучий 1. Ігри набули настільки великого значення в житті Греції, що за ними велося навіть літочислення. Під час Олімпійських ігор Олімпія проголошувалася священним місцем, переступати її кордон з зброєю в руках заборонялося. Цікаво, а де ж тренувалися греки, готуючись до таких відповідальних ігор? Який вигляд мали їхні спортивні споруди?

(виходять учні і розказують).

І учень. У давні часи, коли великих змагань ще не було, греки готувала місце для змагань і обсаджували його деревами. В їхньому затінку відпочивали атлети і глядачі. За міфом, прославлений Геракл перший вирівняв, розчистив дві бігові доріжки і обсадив їх деревами.

II учень. Греки насаджували парки навколо місць, де відбувалися спортивні змагання і прокладалися бігові доріжки. Принцип поєднання спортивних споруд з природою в подальшому набував щирого розвитку.

III учень. Спочатку спортивні споруд зводили за містом, у місцях, відведених для народних святкувань, біля підніжжя пагорба, а глядача розташовувались на його схилах.

IV учень. Грецький стадіон був схожий на прямокутник. Така форма визначалася довжиною бігової доріжки, а біг був основним видом спортивних змагань.

V учень. Місцем для занять фізкультурою були доступні до всіх гімнасії і палестри. Спочатку це було відкрите місце для вправ, потім воно перетворилося на спеціальний двір, оточений колонами. До них прибудовували приміщення для роздягання, ванні кімнати, приміщення для масажу, втирання масел, парильні.

VI учень. В гімнасіях на навчанням спостерігали гімнасти, які стежили, як учні виконують вправи аби набути фізичної спритності і гарної постави. Улюбленими спортивними іграми були ігри з м'ячем, біг, плавання, метання диска.

VII учень. Греки також будували іподроми, подібні до стадіонів, але довші і ширші, розраховуючи на те, що тут проходитимуть перегони колісниць, запряжених четвіркою коней. Ці змагання почали проводити з VI ст. до н.е. В кінних змаганнях брали участь в основному аристократи, оскільки для утримання і виховання породистих коней потрібні були великі кошти.

I учень. Невелике місто Олімпія розташовувалося за 15 км від Іонічного моря. Місто оточували пагорби, вершини яких вкривали сосни, а схили виноградники. В Олімпії було святилище Альтіс, яке було центром усього олімпійського комплексу. Біля підніжжя пагорба стояв храм Гери. Посередині містився вівтар Зевса.

II учень. В V ст. до н.е. почесне місце зайняв храм Зевса, пам'ятник політичного і культурного піднесення Греції після перемоги над персами. Біля

храму здійснювалися обряди перед Олімпійським іграми. Атлети залишали свої жертвоприношення і складини олімпійську клятву.

III учень. Спортивні споруди в Олімпії розташовувалися за межами міста. Місце, для першого стадіону було вибрано вдало. Для цього було використано невисокі пагорби, що оточували річку Алорей. З цих пагорбі, які були спочатку трибунами для глядачів, відкривався гарний краєвид на долину річки. З трьох боків зробили земляна насипи, на схилах могли розміститися до 45 000 глядачів. Для суддів були зведення дерев'яні трибуни.

IV учень. Арена стадіону – прямокутної форми (212×32м) старт і фініш позначені лініями кам'яних плит. Біля стадіону роздягальні, умивальні, де перед початком змагання спортсмени, особливо борці, змащували свої тіла оливою аби легше було вислизнути з рук супротивника. Спочатку в умивальні і ваннах гарячої води не було. На грецьких вазах – збереглися малюнки, як після змагань юнаки обливали себе водою з джерела, зішкрібаючи з себе напівкруглими скребками масло і прилиплу до нього пилюку .

V учень. Будівельне мистецтво греків було на такому високому рівні, що основний принцип облаштування трибун, стадіонів зберігся до наших днів. Давні греки уміли забезпечити добру видимість з усіх глядацьких місць. Багато спортивних ігор супроводжувалося музикою. На одному з зображень, що збереглися до них днів, можна побачити, як атлет тренується з гантелями під звуки флейти. Греки вважали що для виховання фізичної культури необхідні змагання, а для духовного вдосконалення – музика.

VI учень. В грецьких храмах були рельєфи призначені богам і героям. Так, Геракл вважався захисником гімнасіїв, де в його честь були вирізьблені його 12 подвигів. Також були представлені сцени битв з кентаврами. В центрі композиції знаходилася статуя Аполлона.

VII учень. Біля підніжжя другого пагорби в Олімпії був іще один храм, присвяченій богині Гері, дружині Зевса. Між храмами Зевса і Гері в один ряд розташовувались 12 скарбниць, де учасники приносили дорогі подарунки в честь

змагань. На сходах, що вели до скарбниць під час ігор стояли глядачі, а на майданчику знизу відбувалися спортивні змагання.

I учень. Античні художники охоче створювали скульптури атлетів переможців. Одним з найдавніших зображень є скульптура Мирона «Дискобол», і до наших днів ця скульптура є зразковою. Скульптори присвячували свої скульптури не лише спортсменам, одного разу один з учасників кінного заїзду упав, а його кінь не зупинився і прибув до фінішу першим. За це йому звели монумент і зробили напис «Пам'ятник коню за швидкість його ніг».

II учень. Переважно переможцю спортивних змагань вручали вазу з текстом, у якому повідомлялося, кому і за що зроблений цей дарунок. При розкопках античних міст знайдено також вази з зображенням самих атлетів. Вази розмальовувалися чорною фарбою на червоному фоні, або навпаки. За такими вазами можемо уявити собі різні моменти ігор, підготовку атлетів до змагань умови змагань. Зображення олімпійських споруд і переможців зустрічаються і на монетах, медалях, спеціальних жетонах.

III учень. Олімпійські ігри проводилися протягом 5 днів. В перший та останній день приносили жертви богам, проводили урочисті процесії, а решту присвячували змаганням. Спочатку до програми ігор входив тільки біг. В 708 р. до н.е. з'явився пентатлон – п'ятиборство (стрибки, біг, метання диска, списа і боротьба). Пізніше почали проводити кулачні бої (панкратіон), змагання на колісницях. До участі в змаганнях допускалися лише громадяни грецьких міст-полісів. Жінки на ігри не допускалися.

IV учень. Переможці Олімпійських ігор вшановували з великою шаную, урочистістю. Для цього перед храмом Зевса за спеціальною церемонією проводилися банкети. Олімпійські нагороди ставили переможців в один ряд з національними героями.

V учень. Переможців нагороджували оливковим вінком, гілки якого зрізали золотим ножом у священному саду. Це і вважалося найвищою нагородою. Переможець мав право поставити від свого імені статую, а якщо він перемагав тричі то ця статуя мала портретну схожість.

VI учень. Повернення переможця в рідне місто було урочистим. Одягнений у пурпуровий одяг, у супроводі родичів, друзів переможець в'їжджав в місто на колісниці. За словами Цицерона шана, яку віддавали олімпійському переможцю, дорівнювала римському тріумфу.

VII учень. Про переможців Олімпійських ігор не забували і під час воєн. Так, відомо, що олімпійський переможець в панкратіоні Долсірей з Спарти потрапив у полон під час битви з афінянами, але був відпущений без викупу. Олександр Македонський наказав його відпустити, дізнавшись що він олімпійський чемпіон!

Ведучий II. (входять ведучі).

Проте минали роки.... Одні країни ставали багатшими і могутнішими, інші – занепадали і підкорялися сильнішим сусідам. Так сталося і з Грецією. В 146 р. до н.е. вони втратили свою незалежність. Країну завоювали і підкорили римляни.

Ведучий I. Останні, 293-і Олімпійські ігри відбулися в 394 р.

Римський імператор Феодосій I забороняв їх проводити. Він наказав зруйнувати храми і інші споруди Олімпії. Як і багато міст Давньої Греції Олімпія була зруйнована, а її руїни вкрилися товстим шаром мулу і піску, що утворився під час повеней річок Алфей і Кладей.

Ведучий II. Слава ж її залишилася жити в легендах, у творіннях античних поетів і філософів. Так давньогрецький поет Піндар писав: «Нема нічого благороднішого, ніж сонце, що дає стільки світла і тепла. Так і люди прославляють ті змагання величніше яких немає нічого, - Олімпійські ігри».

Ведучий I. Чимало води сплигло з Алфею з того часу, коли глядачі востаннє спостерігали за Олімпійським іграми. У тих місцях, де колись вирували пристрасті спортивної боротьби запанувала тиша. Здавалося, що люди забули, чим була колись Олімпія.

Ведучий II. Час летить, неначе птаха, і напевно, в добрий час в гордій формі олімпійця вийде хто-небудь і з вас. Сьогодні вас прийшов привітати сам повелитель Олімпу. Верховний бог, повелитель богів і людей Зевс-громовержець. Слава великому Зевсу!

(ведучі виходять)

(входять Зевс і Гера)

Зевс. Я цар богів і людей, поруч зі мною моя дружина – Гера, а незабаром прийдуть сюди і наші діти: Посейдон, Іріда, Аїд, Деметра.

Гера. Наш син Гефест, бог ковальської справи і вогню побудував для нас прекрасний палац на вершині Олімпу.

Зевс. Найсильніший з богів – я, Зевс. Володіння над світом я поділив між братами.

(виходять Аїд і Посейдон)

Аїд. Я бог Аїд, володар царства мертвих.

Посейдон. Я Посейдон – морський володар.

Зевс. Я найсильніший з всіх богів. Бурі і грози, вітри і дощі, блискавки і грім – все проходить по моїй волі. Горе тому, хто порушує порядок, встановлений мною на землі. Махну рукою – і вражу клятвовідступника громом.

Гера. Коля я, сяючи красою в темному вбранні ходжу в банкетний зал, всі боги встають перед мною. В мене є улюблений птах – павлін. Гребінь з пір'я на горлові птах показує, що він належить до царських птахів.

(входить Іріда)

Іріда. Біля трону Гери я стою, богиня веселки – Іріда.

Я легкокрила і завжди готова швидко нестися на веселкових крилах, виконувати роль Гери у найвіддаленішій краї землі.

(входять Артеміда)

Артеміда. Я богиня полювання – Артеміда. Коли я стала на сторону троянців, то Гера в гніві так вдарила мене по лиці сагайдаком, що всі стріли розлетілися в сторону. З луком в руках я переслідую дичину по горах і лісах. Моїх улюблені тварини німфи. Мисливці приносять мені у жертву перших вбитих тварин.

(входить Гефест)

Гефест. Я бог ковальського ремесла, народився кволим і хворобливим, а Гера в гніві скинула мене, свого сина з Олімпу. Так і залишився я кульгавим на все життя.

(входить Посейдон)

Посейдон. Я цар морів. Вдарю я тризубцем і підніметься на морі страшна буря, піднімуться величезні хвилі. Як легенькі шкарлупки кидаються кораблі на скелі. Відкладу свій тризубець – і втихають хвилі, спокійна поверхня моря, а я на колісниці запряженими золотогривими кіньми спускаюсь на дно моря у чудовий палац. Мені послухні морські чудовища. Горе тому, то образив володаря морів.

(стукає тризубцем).

(входять Аїд)

Аїд. Мене називають найпохмурнішим з богів. Глибоко під землею моє царство. Вхід у нього там, де заходить сонце. Нема повернення з мого царства. В царстві мертвих котять свої хвилі ріки. Візник Харон перевозить через них душі померлих. Трьохголовий собака Цербер стереже у вхід царства мертвих.

(входять Деметра і Персефона)

Деметра. Я богиня врожайності і землеробства. Аїд вкрав мою дочку, коли вона молодою дівчиною збирала в полі квіти. Дев'ять днів по земля шукала я свою Персефону. На десятий день я звернулася до бога сонця Геліоса, який сказав, що дочка знаходиться в царстві мертвих. Коли я покинула Олімп, на землі почали зникати виноградники, рослини і тварини. Почався голод.

Іріда. Мене, Іриду, вісницю богів, послав Зевс до Деметри. Довго я вмовляла Деметру повернутися на Олімп, але все даремно.

Персефона. З великою радістю, я почула волю Зевса, який відпустив мене, сіла я на колісницю і помчалася на Землю. Але перед від'їздом Аїд дав з'їсти гранатову зернину – символ шлюбу – і тим самим назавжди зв'язав мене з царством мертвим. За волею Зевса, весну і літо я продовжую на Землі, восени і взимку я опускаюся під землю до похмурого Аїда і земля завмирає.

(входять Афродіта)

Афродіта. З білосніжної піни морської народилася я – богиня любові і краси. Я росла біля островів Кіфері і Кіпру. Куди не ступаю я, всюди цвітуть квіти. Дикі звірі йдуть за мною як ручні. Я добра і ніжна для всіх, крім тих, хто любить самого себе.

(входить Афіна)

Афіна. Я улюблена дочка Зевса – грізна і войовнича Афіна, богиня війни, порядку і розуму. Володію я різними ремеслами, аргонавтам я допомагала будувати кораблі, еллінам – троянського коня. Вмію добре ткати, як і всі боги не переносу суперництва, проста смертна Арахла насмілилась змагатися зі мною в вмінні ткати покривало, по красоті покривало не поступалось моєму, але я перетворила її в павука, хай знає своє місце.

(всі виходять, крім Зевса).

Зевс. Ось така моя велика родина, яка теж не забула про Олімпійські ігри, прибула на них підтримати найсильніших спортсменів. З'явись ж атлети і внесіть іскру вогню Олімпіади!

(входять атлети і факелоносець, і ведучі)

Ведучий I. Олімпійський вогонь – це найкращий символ, який об'єднує всіх людей на планету. Це образ перемоги людського духу. Олімпійський смолоскип подолав у свої подорожах плането сотні тисяч кілометрів.

Ведучий II. Одним з завдань естафети олімпійського вогню є детальне ознайомлення з історією і культурою кожної країни, територією якою вона пролягає. За давньогрецькою традицією вогонь запалюють в Олімпії жриці богині Вести.

Зевс. Атлети чи готові ви до клятви великому Зевсу?

Атлети. (разом) Готові!

(стають на одне коліно)

Обіцяємо, що поважатимемо і дотримуватимемось правил, за яким вони проводилися в істинно спортивному дусі на славу спорту.

(встають)

Зевс. То нехай же почнуться ігри. Будьте гідні олімпійського девізу Китеус, алтіус, форміус, що означає швидше, вище, сильніше. І нехай переможе сильніший. (виходять всі) Олімпійські гри оголошуються відкрити!

Ведучий I. Пропонуємо вашій увазі окремі види спорту, які проводилися в Стародавній Греції.

Ведучий II. Популярним видом спорту була спортивна боротьба.

(входять борці учні 8, 9 класів)

(позачергово, попарно проводять боротьбу)

Ведучий I. Без стрибків не відбувалися жодні спортивні ігри.

(входять учні для стрибків в довжину з місця)

Ведуча II. Панкратіон – один з найжорстокіших видів програми Олімпійських ігор.

(елементи змагань)

Ведуча I. Як же Олімпійські ігри без вправності і сили! До вашої уваги армреслінг!

(змагаються між собою учні 6, 8, 9 класів).

Ведуча II. Гімнастика одне з улюблених занять давніх греків.

(учні виконують гімнастичні вправи)

Ведуча I. Точність, спритність греки оцінювали точно в ціль.

(змагання з дартсу)

Ведучий II. Які ж Олімпійські змагання без бігу, яку не дарма називають «королевою спорту». Це наймасовіші змагання на Олімпіаді.

(естафета з м'ячами)

Ведучий I. У грецьких школах фізичного виховання були спеціальні зали, же вправам з м'ячем навчали досвідчені наставники. Ігри були двох типів – ігри з малим м'ячем називалися файнінда, а ігри з великим – харпаціон. Для ігор в Греції існували певні типи м'ячів. Спочатку це був шкіряний круглий мішок, наповнений піском, чи горохом, пізніше вовною, волоссям, ще пізніше міхур свійської тварини, обтягнений шкірою.

Ведучий II. М'ячі були різної величини і кольору. Були одноколірні м'ячі, якщо м'ячі були зшиті зі шматків шкіри, то вони мали кілька кольорів. Використовували три типи м'ячів: малий, наповнений пухом (піле), великий важкий набитий пір'ям (пачаніка), шкіряний, надутий повітрям (фолліст).

До вашої уваги, учень гімназії, якого вчили вправам з м'ячем, елементи його тренування

(жонгливання м'ячем)

(виходять ведучі)

(входять Зевс)

Зевс. Наші змагання добігли кінця. Всі учасники показали відмінні спортивні результати і волю до перемоги. За традицією олімпійці нагороджують вінком з оливок і медалями.

(вручає учасникам вінки на голови, нагороджує медалями:

призери на п'єдесталі)

(призери і Зевс виходять)

(входять ведучі і факелоносець)

Ведуча I. Втілення в життя ідеї про відродження Олімпійських світ завдячує французу П'єру де Кубертену. 16 червня 1894 р. в Сорбонському університету в Парижі відбувся «Конгрес відродження Олімпійських ігор». На з'їзді були присутні 79 делегатів, представники 49-ти спортивних організацій з 12-ти країн світу.

Ведуча II. На Конгресі було прийнято ухвалу про проведення перших Олімпійських ігор сучасності в 1896 році на батьківщині стародавніх ігор в столиці Греції – Афінах. Не проводилися лише Олімпіади у 1946, XII Олімпіада в 1940 році і XIII Олімпіада в 1944 році через Першу і Другу світові війни.

Ведуча I. Афінська олімпіада відкрила першу сторінку літопису сучасних ігор Олімпіад, стала поштовхом до розвитку спорту в усьому світі. Це був початок розвитку Олімпійського руху сучасності. Олімпійська емблема складається з п'яти об'єднаних в Олімпійському русі континентів: блакитного, чорного, зеленого (верхній ряд), жовтого і червоного (нижній ряд). За більш як столітній період відбулося вже 29 ігор Олімпіад. В 2012 році світ святкуватиме 30 ювілейну чергову олімпіаду.

Ведуча II. Фізичний розвиток, здобутий греками на всіх цих змаганнях в період найбільшого їхнього розквіту, переважає все, що було досягнуто в спорті в усі наступні часи. Олімпійські гри з своїми звичаями – вдатне явище того часу. На них уперше було висловлено і реально втілено ідею національної єдності еллінів,

народу, що відрізняється від варварів людською гідністю, високою духовністю і моральністю. Саме в цих іграх виявляється всенародний характер грецької культури, її демократизм і властивий життю давніх греків, дух змагань, прагнення перевершити інших і тим самим досягти найвищої досконалості.

Зевс. Олімпійські ігри оголошуються закритими. До нових зустрічей!

(виходять факелоносці і ведучі)